

služebním dekretu znamenal jen doplnění služební smlouvy ve směru jinakých podmínek smluvních, než o ustanovení trvalém a o požitcích pensijních a zaopatřovacích. Žalobce musil z vyhlášky konkursní a zejména se služebního dekretu jasně seznati, že ho žalovaná obec nechce přijati jako trvale ustanoveného zřízence ve smyslu zákona čís. 16/1920 sb. z. a n., a přistoupil-li na tuto podmínku, nemůže se ve svůj prospěch dovolávati ustanovení §§ 7 a 10 zákona čís. 16/1920 sb. z. a n., která se na jeho služební poměr nevztahovala. Neobstojí proto právní názor odvolacího soudu, že smluvní ustanovení o tříleté zkušební době a o šestinedělní výpovědi jest v souzeném případě pokládati za nicotné podle § 879 prvý odstavec obč. zák. Výpověď daná žalobci vyhovovala smluvním podmínkám obsaženým ve služebním dekretu, který byl písemným vyhotovením soukromoprávní smlouvy ujednané mezi žalovanou obcí a žalobcem, a neprávem ji nižší soudy prohlásily za bezúčinnou. Touto výpovědí byl služební poměr žalobcův rozváznán dnem 31. března 1933 a žalobní nárok na služební platy po tomto dnu není odůvodněn. Pro úplnost se dodává, že nezáleží na tom, že žalovaná obec vypsala na místo hajného veřejný konkurs, že označila místo jako systemisované, že toto místo obsadila volbou provedenou obecním zastupitelstvem a že žalobce byl povinnostmi, jež mu byly uloženy, plně zaměstnán, neboť to vše nijak nevylučuje, že služební poměr žalobcův byl upraven jinak, než podle zákona čís. 16/1920 sb. z. a n. Rozhodnutí čís. 4518, 7021 a 7477 sb. z. a n., na něž poukazuje žalobce, se nehodí na souzenou věc, neboť měla jiný skutkový a právní základ, ježto v nich nešlo o obecního zaměstnance přijatého zvláštní smlouvou, jako tomu bylo u žalobce.

Čís. 13688.

Ustanovení »na doživotí« pokládá se u soukromého zaměstnance za ujednané jen, kdy to mezi stranami po zralé úvaze došlo výrazu tak jasně a tak zřetelně, že o tom nemůže býti pochybnosti, že obě strany takové ujednání skutečně zamýšlely. Nestáčí po případě projev zaměstnavatele, že jde o »životní postavení«.

(Rozh. ze dne 27. června 1934, Rv I 634/34.)

Prostřednictvím T-ové byl žalovaný ustanoven u žalobce zámeckým sluhou. Proti žalobě, jíž se domáhal žalobce na žalovaném, by bylo zjištěno, že služební poměr mezi žalobcem a žalovaným skončil dne 31. července 1931, a by žalovaný byl uznán povinným vykliditi byt, jenž mu byl přenechán na odvolání, — namítl žalovaný, že služební poměr byl ujednan na doživotí. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Jde o to, zda žalovaný byl u žalobce ustanoven nevypověditelně na doživotí. V tomto směru přicházejí v úvahu výpověď svědkyně T-ové, jež udala, že nebylo řeči o tom, že bude žalovaný ustanoven nevypověditelně na doživotí, že se mluvilo jen o životním postavení, a že by byla ihned odporovala tomu, kdyby byl žalovaný prohlásil, že může jen tehdy převzít službu, bude-li jeho postavení nevypověditelné. Ze slov »životní postavení« dovozuje

žalovaný, že šlo o služební poměr na doživotí. Tomuto názoru však odporuje jeho vlastní korespondence. V dopisu ze dne 16. října 1930 psal žalovaný svědkyni T-ové, že bude konati službu podle svých nejlepších sil, poskytne-li mu postavení tytéž záruky, jako má nyní, totiž bude-li mítí jisté živobytí jakož i trvalé postavení. Žalovaný ani netvrdí, že byl ve svém dřívějším postavení ustanoven na doživotí. Výrazem »trvalé místo« nelze rozuměti ustanovení na doživotí a žalovaný tomu ani v tomto smyslu nerozuměl. To plyne i z jeho dopisu ze dne 8. listopadu 1930, v němž psal, že jest i jeho přáním, aby toto ustanovení bylo jeho druhým ale i posledním místem. V jakém smyslu použila svědkyně T-ová výrazu »životní postavení«, plyne z jejího dopisu ze dne 21. října 1930, v němž žalovanému sděluje: »Že toto místo jest životním postavením, jest jasné, měli jsme vždy všechny své lidi po desetiletí v domě, nyní jsou však staří a třeba je nahraditi«. Korespondence stran nevykládá slovo »trvalé postavení« pokud se týče »životní postavení« v tom smyslu, že by žalovaný (jeho manželka) byl na dobu života nevypověditelně ustanoven, nýbrž naopak, jsou tato slova vysvětlena tak, že tím mělo býti jen řečeno, že jde o místo na delší řadu let, čímž se obyčejně rozumí trvalé, životní postavení. Chtěl-li býti žalovaný ustanoven nevypověditelně na dobu života, musilo by to býti výslovně umluveno, čemuž však, jak vyplývá z korespondence, tak nebylo.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde v podstatě o výklad pojmu »životní postavení«, a tu jest přisvědčiti odvolacímu soudu, že tím nebyl ujednán služební poměr na doživotí. Tímto výrazem se označuje jen hmotná stránka postavení, že se totiž hodí k založení existence, ale tím není ještě řečeno, že postavení to co do trvání má býti pro zaměstnance doživotní. Ustanovení na doživotí pokládá se u soukromého zaměstnance za ujednané jen, když to mezi stranami po zralé úvaze došlo výrazu tak jasně a tak zřetelně, že o tom nemůže býti pochybnosti, že obě strany takové ujednání skutečně zamýšlely (srov. rozh. sb. n. s. čís. 1498, 3927, 12359). O tom však lze v tomto případě zajisté pochybovati, a to tím spíše, když postavení dovolatele vyžadovalo, by se stále stýkal se svým zaměstnavatelem, a nelze proto předpokládati, že se tento chtěl vzdáti práva výpovědi, když jeho povahu ani neznal. Nebyla-li však smlouva ujednána na doživotí ani jinak na určitou dobu, jde o smlouvu na dobu neurčitou, jež mohla býti zrušena výpovědí podle posledního odstavce § 1158 obč. zák. Tomu nemohlo býti na překážku, že snad obě strany předpokládaly, že služební poměr potrvá několik roků, ovšem za předpokladu obapolné spokojenosti.

Čís. 13689.

Vyrovnač řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

Osmidenní dodatečná lhůta § 67 vyr. ř. jest lhůtou hmotněprávní.

Jest ji počítati od doby, kdy doporučený dopis dlužníka došel tak, že mohl každou chvíli při průměrné opatrnosti podle § 1297 obč. zák. do